

בעזרת מלך יחיד אל חי העולמים

רבי ישראל בן רבי אליעזר ושרה הבעל שם טוב הקדוש זיע"א
[אקופ ח"י אלול הת"ן {1690} - מעזיבוז' ו' סיון התק"ך {1760}]

שיעור למלמדים חודש תמוז תשפ"א שמירת בנין הבית

בי"ז בתמוז אירעו הדברים הבאים:

- עשו אנשי הערב רב את העגל שגרם לשבירת לוחות הברית בסיני
- התחילו 40 ימי מסע המרגלים בארץ ישראל
- הופסק קרבן התמיד לראשונה בבית ראשון
- הובקעה חומת ירושלים בבית שני
- אפוסטומוס הרשע שרף את קלף ספר התורה בבית קודש הקודשים
- העמידו הרומאים צלם בהיכל בבית שני
- מתחילים בו ימי בין המיצרים

במה מתקנים בתשובת המשקל את ימי בין המיצרים:

- חיזוק האמונה בבית היהודי ולוחות הלב בזוגיות
- הוספת אהבת ארץ ישראל בחינוך הבית במשך כל 40 הימים ביתר שאת
- להקפיד על סדר הזמנים בבית והקביעות בתורה ובתפילה ובמצוות
- חיזוק חומת הבית היהודי פנימה
- להעמיד את הבית על התורה
- חיזוק הצניעות בבית

”פחות הדבור בבית”

<p>דוגמא: בלא י"ה</p> <p>הרחבה: עושה פירוד ח"ו רוח הבית קושר את כולם</p>	<p>”כי קול ודבור הם נגד זכר ונקבה, שהם [אותיות] ו”ה של שם הוי”ה ברון הוא. ואם נפקי [יוצא] בלא דחילו ורחימו [יראה ואתכה] שהם אבא ואמא, י”ה של השם [יהו”ה] – הוא עושה פירוד חס ושלום.</p> <p>כי הבית בכללותו הוא גוף אחד העשוי מאברים שונים, אבא ואמא ובן ובת, ונשמה אחד המרכיב מנפשות רבות פנ”ל. והדבור שלהם הוא רוח הבית הקושר את כלם ותפקידם לטוב או למוטב.</p> <p>כשאדם מדבק ומחבר דבור עם דבור וקול עם קול והבל עם הבל ומחשבה עם מחשבה שהם ד’ אותיות שם הוי”ה כידוע, ואם האדם עושה כן – כל דבוריו פורחין לעילא אל שרשם, ובזה הוא גורם שהדבורים באים לפניו יתברך שמו ומסתכל בהם [...]. כי ברגע אחד באה ההשפעה מהמעין העליון הנובע תמיד ודרכו להטיב ולהשפיע לבריותיו, רק שיהיה המקבל ראוי לקבל:”</p> <p>[ספר בעש"ט עה"ת פר' כי תשא אות יח]</p>	<p>מושג: קול דיבור קול – זכר דיבור – נקבה בלא יראה ואתכה בית וגוף</p>
--	---	--

”קול ודבור הם נגד זכר ונקבה”

קידושין מט ע"ב: ”עשרה קבין שיחה ירדו לעולם, תשעה נטלו נשים ואחד נטלו כל העולם כלו”.

השפעת הדבור בבית פועלת בנפש האב, האם, הבן, הבת, ועל כל האווירה בבית, והוא בחינת זיווג וחיבור לטוב או למוטב. מרן הבעש"ט הק' זיע"א מבחין בין ד' דרגות של דבור.

"מעשה"

מושג:

כמו בהקיון
מוסף של שבת
ישיבה של מעלה
בלחש
בני גילי
מגלה בסעודה ג'
מה הוא בעולם
העליון
שאלתי ע"י
יחודים
ש"ת בשמות
הידועים
מראה הוראה
מקום חדש
בעולמות
ידיד ה'
בזיר ה'
מחיצתו
נשמר' שחיו
צדיקים גמורים
ולא ידעו את ה'
לאמיתו
למות בחו"ל
געגועים לבני
ולבתי
על פטירתו
מאשתי ובני ובתי
ונכרי ואנשי גילי
נשמתי קשורה
בגופי
אם לא זוגתי

בבקר בשבת קדש בין כסא לעשור שנת תקי"ז לפרק קטן קדם
התפלה של שבת שובה ישב הבעל שם טוב ולמד עם בנו יחידו
רבי צבי מאמר מספר הזהר (ח"ג פר ע"ב):

רבי אלעזר הוה אזיל למחמי לרבי יוסי ברבי שמעון בן לקוניא
חמוי, והוה עמיה רבי חניא ורבי יוסי. כד מטו חד בי חקל, יתבו
תחות אילנא חדא. אמר רבי אלעזר: כל חד לימא מלה
דאורייתא וכו' ורבי חניא ורבי יוסי היו מהלכים בדרך, הגיעו לשדה
וראו לימין השדה עץ בשמים וכו'.

והבעל שם טוב עם בנו נשקו את ספר הזהר, ונכנסו לבית
המדרש להתפלל.

והתפלה ארכה עד אחר חצות.

ולאחר סעודת השבת, נכנס רבנו לחדרו לישן שנתו של אחר
הצהרים כמנהגו בכל שבת קדש כדרכו וכענינו. ומחברתו
הטהורה הרבנית מרת חנה זכרה לברכה לחיי עולם הבא גם
היא הלכה לשכב על מטתה.

וכמו שעה ומחצה, נתעוררה הענועה משנתה מחמת ששמעה
קול גדול מבעלה, והוא מצעק מתוך שנתו. וקמה והלכה
בזריזות גדול למשכב בעלה.

היא התחילה לעוררו ולזעק, וקראה בקול גדול: ישראל! ישראל! קום!
וננער משנתו, ויאמר: הנני!

דוגמא:

בנינים מפוארים
מזהב וכו'
כמראה מלאך
אלוקים

הרחבה:

נופך ספיר ויהלום
מאות בתי
מדרשים
גדולים מאד
במידה באורך
ורוחב וגובה
לומדים תורה
כ"א לפי ענינו

עד שנתעורר וקם.

ותאמר אליו: למה צעקת בקול גדול בשינה מה שלא שמעתי ממך מעודי? ומה לך היום כי נזעקת? הלא שבת היום!

והשיב לה: יפה עשית שנעררת אותי משנתי. כי לולא זאת, הייתי נשאר מת על מטתי.

ולקח הבעל שם טוב מים לרחץ ידיו ופניו, וקרא את בנו עבי ובתו אדלי, וגם ענה לאסף כל תלמידיו. הוא חבק ונשק את בנו כאדם השב ממרחקים.

ואמר: קראי אנשי בריתי ואספרה להם מה שראיתי בעולמות העליונים כמו בהקיא!

מיד באו כלם כאחד אנשי השם גדולים ומפרסמים.

ואמר להם בזה הלשון:

אספר לכם מחזה שראיתי בחלום ממש כבהקיא, מחזה נורא.

ידעתם שבכל שבת ושבת בתפלת מוסף בלחש בהעלותי נשמתי ביחודים, מראים לי עולמות עליונים ונשמות קדושות בישיבה של מעלה, ועוסקים בפנימיות התורה וסודות עליונים. ונותנים לי רשות לשמע ללמד וללמד בעולם הזה לבני גילי, וקצת שאני מגלה בסעדה שלישית.

אמנם, כמה פעמים היה לי געגועים לראות את ידידי בחיר ה' החסיד הרבי נחמן קאסיווער, מה הוא בעולם העליון.

בקשתי, ולא מצאתי את שאהבה נפשי.

ושאלתי על ידי יחודים להעלות נשמתי למקום מנוחתו של

הַחֶסֶד הַנִּי"ל, וְלֹא הִגַּעְתִּי. כִּי לֹא נָתַן לִי רְשׁוֹת.
 וְאַתְחַנֵּן אֶל ה' בְּעֵת הַהִיא לֵאמֹר: אֶתָּה הַחֲלוֹת לְהִרְאוֹת אֶת עַבְדְּךָ
 אֶת גְּדֻלָּךְ וְאֶת יָדְךָ הַחֲזֹקָה וְשִׁמּוֹת הַקְּדוּשִׁים! וְלִמָּחָּה לֹא אֶזְכֶּה לְרִאוֹת
 בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן מְנוּחַת הַצַּדִּיק הַנִּי"ל?
 וְעָשִׂיתִי שְׁאֵלוֹת וְתִשׁוּבוֹת בְּשִׁמּוֹת הַיְדוּעִים לִי.
 וְהָיָה לִי תִשׁוּבָה: אִם כֹּה תַעֲשֶׂה הַיְחוּדִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֶתָּה
 מְרַאֶה, אֲזִי תוּכַל לְרִאוֹת אֶת הַצַּדִּיק הַנִּי"ל.
 וְזֶה עָשִׂיתִי הַיּוֹם.
 וְאַרְאֶה כְּמוֹ מְרַאֶה נוֹרָאָה, וּבֵאתִי לְמָקוֹם חָדָשׁ בְּעוֹלָמוֹת
 הָעֲלִיּוֹנִים. וַיַּעֲזֹלֵם לֹא רָאִיתִי כְּאוֹתָן בְּנִינִים מִפְּאָרִים מְזֻהָבִים וּמְפֹזִים
 וּמְאַבְגִּים טוֹבוֹת וְיִקְרוֹת, נֶפֶךְ סִפּוּר וַיִּהְיֶה. וְהֵמָּה נְכוֹנִים לְכַמֵּה
 מְאוֹת בְּתֵי מְדַרְשֵׁים גְּדוֹלִים מְאֹד בְּמִדָּה בְּאַרְבֵּי וְרַחֲב וְגִבָּה. וּבְכָל
 בֵּית הַמְּדַרְשׁ, מְלֵאִים תְּלִמְדֵי חֻכְמִים. כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהֶם
 מְרַאֶהוּ כְּמְרַאֶה מְלֵאךְ אֱלֹהִים. וְהֵם לוֹמְדִים בְּתוֹרָה כָּל אֶחָד לְפִי
 עֲנִינוֹ: מְקַרָּא, מְשַׁנָּה, גְּמָרָא וְאַגְדָּה. וּמֵהֶם לוֹמְדִים מְפֻלְגִים
 לוֹמְדִים סוּדוֹת הַתּוֹרָה, וּמֵהֶם אוֹמְרִים תְּהִלִּים וְשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת.
 הֵמָּה לְאַלְפִים וְרַבֵּי רַבּוֹת בְּכָל בְּתֵי הַמְּדַרְשׁ.
 וְנִבְהַלְתִּי מִקּוֹל הַקּוֹרְאִים, כִּי קוֹלֵם הֵלֶךְ לְמִרְחוֹק.
 וְשִׁאַלְתִּי: לְמִי הַחֲמוּדוֹת הָאֵלֶּה?
 וְהִשִּׁיבוּ לִי: כִּי הוּא לְהַחֲסִיד הַנִּי"ל יְדִיד ה' בְּחִיר ה', הַחֶסֶד
 הַרְבִּי נְחֲמָן קְאִסְיוֹעַר.
 וְשִׁאַלְתִּי: אֵיךְ מְקוֹם מְנוּחָתוֹ שֶׁל הַחֶסֶד הַנִּי"ל?

וַיִּקַּם הַזָּקֵן, אֶחָד נְשׂוּא פָּנִים, וַאֲמַר לִי: אַחֲזוּ בְיָדֵי וְנִלְךָ לְבֵית הַמְדַרְשׁ
שָׁשִׁם יוֹשֵׁב רַבְּנוּ הַקָּדוֹשׁ רַבִּי נַחֲמָן קֶאֱסִינְעֵר.

וַיְהִי כִּי בָּאנוּ לְמַחְצֶתוֹ, וְהִנֵּה כָּל הַבַּיִת אֵשׁ נִגְהָ סָבִיב צַח וּמְצַחֲצַח.
כַּמְעַט שִׁפְהַתָּה עֵינֵי מְרֵאוֹת. עַד שֶׁרְאִיתִיו פָּנִים אֶל פָּנִים, וּמְרֵאָהוּ
כַּמְלֶאכֶת אֱלוּקִים נוֹרָא מְאֹד, לְבוּשׁ לְבָנִים מְזַהֵר כְּזֹהַר הַרְקִיעַ,
וְטָלִית עַל רֵאשׁוֹ מְבַהֵיק וּמְאִיר מְסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ.

וַאֲמַרְתִּי אֵלָיו: לְמִי כָּל הַחֲמוּדוֹת הָאֵלֶּה (שְׁמוּאֵל א ט כו), הַנְּשָׁמוֹת
שֶׁבְּכָל הַחֲדָרִים?

וַאֲמַר לִי: אַחֵי חֲבִיבֵי! אֵלֹהֵי הַנְּשָׁמוֹת שֶׁתְּקַנְתִּי בַּחַיִּים. נְשָׁמוֹת שֶׁהָיוּ
צְדִיקִים גְּמוּרִים אֲךָ לֹא יָדְעוּ אֵת הַשֵּׁם לְאַמְתּוֹ, וְהוֹרִיתִי לָהֶם דֶּרֶךְ
הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר. וַיֵּשׂ מֵהֶם שֶׁהָיוּ לוֹמְדִים מְפֹלְגִים וְכִפְרוּ בְּתוֹרַת ה',
וְהַחֲזִירְתִּים לְמוֹטָב. וַיֵּשׂ מֵהֶם שֶׁהָיוּ רְשָׁעִים גְּמוּרִים בְּעָלֵי עֲבָרָה וּבְעָלֵי
תַעֲנוּגִים, וּבְתוֹכַחְתִּי בְּדַבְרֵים הַטּוֹבִים שֶׁאֲמַרְתִּי לָהֶם דֶּרֶךְ כְּבוֹד בְּלֹא
בַּזְיוֹן עַד שֶׁהַחֲזִירְתִּים לְמוֹטָב, וְהֵם שֶׁאֲמַרְתִּים תְּהִלִּים וּמִשְׁבַּחַן
וּמִפְאָרִין לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיִם.

וַאֲמַר לִי עוֹד: אִם תִּרְצֶה לְהִיּוֹת עַמִּי בְּעוֹלָם הַנְּצַחִי, בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן
הַזֶּה, מְסֹר נִשְׁמַתְךָ לְמֶלֶךְ הַיְדוּעַ לֶךָ, וַיִּשְׁאַר הַגּוֹף מֵת בְּעוֹלָם הַשְּׁפֵל!
וְאוּלֵי יִתְגַּלְּגַל זְכוּת עַל יָדֵי שִׁיתְגַּלְּהָ רְצוֹן עֲלִיּוֹן לְהוֹשִׁיעַ נַדְחִים. כִּי עַד
מָתִי קָץ הַפְּלֵאוֹת? וְעוֹד תִּרְוִיחַ בְּזֶה, שְׁלֵא תִרְאֶה מְלֶאכֶת הַפְּמוֹת וְטַעַם
מִיתָה אֵל תִּרְגִּישׁ. רַק תִּשְׁאַר עַמִּי, וְאַזְ אֲנִי וּשְׁאָר נְשָׁמוֹת צְדִיקִים נוֹלֶךְ
אוֹתְךָ לְמִקּוֹם הַמּוֹכֵן לֶךָ, וְנִהְיֶה חֲבֵרִים גַּם בְּעוֹלָם הַנְּצַחִי!

אֲמַרְתִּי לוֹ: מָה אַעֲשֶׂה וְנִפְשִׁי חֲשָׁקָה לְהִיּוֹת נִקְבֵר בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל?

כִּי מַשֵּׁם יֵשׁ לְנִשְׁמָה עֲלֶיהָ גְדוּלָה כְּיָדוּעַ.

וְאָמַר לִי: דַּע שְׁתַּמּוֹת בְּחוּץ לְאָרֶץ. כִּי כֹף שָׁמַעְתִּי כַּמָּה פְּעָמִים
בִּישִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה. וְהִטַּעַם אֵין לִי רִשּׁוֹת לְגִלוֹת, מֵאַחַר שֶׁנִּשְׁמַתָּה
קָשׁוּר בְּגוּפְךָ. כִּי גַם עָלַי נִגְזַר מִטַּעַם הַכְּמוּס לָמוֹת בְּחוּצָה לְאָרֶץ. וְאִם
תִּמְסַר אֶת נִשְׁמַתְךָ כַּנֶּ"ל, אֲזַי אֹדִיעַ לְךָ כָּל הַנֶּ"ל.

כְּשִׁשְׁמַעְתִּי הַדְּבָרִים הַיּוֹצְאִים מִפִּי הַקָּדוֹשׁ, נִפְשִׁי חֲשָׁקָה מְאֹד
לְמַסֵּר נִשְׁמַתִּי לַמַּלְאָךְ הַיָּדוּעַ.

וְאָמַרְתִּי לוֹ: קֶשֶׁה עָלַי פְּרֻדְתִּי מִבְּנֵי בֵּיתִי וְיֵשׁ לִי גַעְגּוּעִים לִבֶּן
יְחִידִי וּלְבִתִּי יְחִידָתִי וְלִתְלַמִּידֵי הַחֲבִיבִים. כִּי הֵיוּ לִי גַעְגּוּעִים עַל בְּנֵי
יְחִידִי וּבִתֵּי יְחִידָתִי. הַכְּמוּס נָבַל אֲמוֹת בְּלִי לְצוּזוֹת אֶת בֵּיתִי? וְלָמוֹת
חֲלִילָה מִיִּתָּה פְתֹאמִית? לָמוֹת בְּלֹא עֲוֹנָה וְהַנְּהָגָה לְהַגִּיד לָהֶם מַה
שִׁיקָרָא בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים?

וְהִיָּה מְלַחֲמָה גְדוּלָה בְּמַחֲשַׁבְתִּי אֵיךְ לַעֲשׂוֹת: אִם לַעֲשׂוֹת כְּכֹל הַנּוֹכַח
לְמַעְלָה, אוּ פְקַדְת כָּל הָאָדָם יִפְקַד עָלַי שְׁלֹא אֲמוֹת פְּתֹאִים כְּאַחַד
הַרִיקִים? וּמַה מְאֹד הֵיוּ לִי גַעְגּוּעִים עַל בְּנֵי גִילִי, לְפָרֵשׁ מֵהֶם בְּלֹא סֵדֶר
וְהַנְּהָגָה? חֲזִי מַה עֲמַא דְּבַר.

וּכְאֲשֶׁר שָׁמַע הַחֲסִיד מַעֲנָה פִּי, וְהַפְּעִיר בִּי לְמֵאֹד מְאֹד שֶׁאֲשָׂאֵר אֶתֹו
כְּחֻבְרִים בְּעוֹלָם הָעֲלִיוֹן וְאִסְכִּים לְמַסּוֹר נִשְׁמַתִּי לַמַּלְאָךְ.

וְהַתְחַלַּתִּי לְבָכוֹת וְלַעֲעֵק כִּי קֶשֶׁה עָלַי לְפָטֹר וְלַחֲפֹרד מֵאֲשֶׁתִּי חֲנָה
שְׁכַל כֹּף הַתְּעַנָּה כָּל הַשָּׁנִים בְּיַחַד אֶתִּי, וּמִבְּנֵי וּמִבִּתֵּי וּמִתְלַמִּידֵי.

וְצַעֲקַתִּי בְּקוֹל מֵר וּבְכִיָּה גְדוּלָה עַל פְּטִירְתִּי מֵאֲשֶׁתִּי וּבְנֵי וּבִתֵּי
וּנְכָדֵי, וּבְפֶרֶט מֵאֲנָשֵׁי גִילִי.

<p>אָמַנְס עֲדִין הִיתָה נִשְׁמַתִי קְשׁוּרָה בְּחַיִּים עִם גּוֹפִי, וְצַעֲקָתִי. וְאִם לֹא הִיתָה מְעוֹרָרַת אוֹתִי אֲשֶׁתִי חָנָה מִשְׁנַתִּי כְּבָר הָיִיתִי נִשְׁאָר בֵּין נִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים וְחֻבְרֵי רַבִּי נַחֲמָן. וּבִשְׁעָה זוֹ שָׁאֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עָר (שיר השירים ה ב), אֶלְמְלִי אַחֲרָה רָגַע לְעוֹרֵר אוֹתִי, כְּבָר הִיתָה נִשְׁמַתִי נִשְׁאָרָה לְמַעְלָה לְמַעְלָה. אֶךְ מִגְּדֹל צַעֲקָתָה, חֲזָרָה נִשְׁמַתִי לְגוֹפָה. וְעוֹד הַפַּעַם נִשֵּׁק אֶת בְּנֵי וְאֶת תַּלְמִידָיו וְהוֹדָה לֵה' שֶׁהַחֲזִיר לוֹ נִשְׁמָתוֹ וְנִשְׁאָר בֵּין בְּנֵי בֵיתוֹ וְתַלְמִידָיו הַחֻבְרִים. וְכֵן רָאִיתִי בְּעֵינַי שְׂרָבִי נַחֲמָן תִּקַּן בְּחַיָּיו מַה שֶּׁהָיָה מוּטָל עָלָיו לְתַקֵּן וְכֹל הַנִּשְׁמוֹת הָאֵלֶּה מִשְׁכָּנָם בְּהִיכָלוֹ. וְלִכְךָ כְּתוּב בַּזֵּהָר שֶׁלְמִדְתִּי הַיּוֹם עִם בְּנֵי צְבִי (בראשית ב ז): וַיִּצַּר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עֶפְרָן מִן הָאָדָמָה וַיִּפַּח בְּאַפּוֹ נִשְׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה – שֶׁנִּשְׁמַתִּי תִּשְׁאָר עֲדִין בֵּין הַחַיִּים׃</p> <p>[ספר שבחי הבעש"ט מעשה רסד וס' אוצר גוטמן-רומניא מעין החסידות ספר א שנה יב ספר כה תשל"ה ע"ד]</p>	
---	--

"וְאַתְּחַנֵּן אֶל ה' בַּעַת הַהִיא" (דברים ג כג-כה):

"וְאַתְּחַנֵּן אֶל יְהוָה בַּעַת הַהִיא לֵאמֹר: אֲדַנִּי יְהוָה! אַתָּה הַחֲלוּת לְהִרְאוֹת אֶת עַבְדְּךָ אֶת גְּדֻלָּתְךָ וְאֶת יָדְךָ הַחֲזָקָה אֲשֶׁר מִי אֶל בְּשָׂמִים וּבְאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֶׂיךָ וְכַגְבוּרָתְךָ: אֶעֱבְרָה

וְהוּא לְרִמּוֹז עַל בַּחֲנִית מֹשֶׁה רַבֵּינוּ הַחֹפֵץ לְהִיכַנֵּס לְאֶרֶץ הַקּוֹדֶשׁ וּלְסִיִּים תַּפְקִידוֹ.

"לְמִי הַחֲמוּדוֹת הָאֵלֶּה?" (שמואל א ט כ):

בַּחֲנִית מִקְרָא שְׂכָתוּב בְּסֵפֶר שְׁמוּאֵל א ט כ כַּאֲשֶׁר הִשׁוּפֵט הַנְּבִיא רְבוֹ שֶׁל דוֹיד אוֹמֵר לְשִׁאוֹל הַמֶּלֶךְ: "וְלֹאֲתַנּוֹת הָאֲבֹדוֹת וְהוּא לְרִמּוֹז כִּי רַבִּי נַחֲמָן קִאֲסוּוֹעֵר הוּא בַּחֲנִית שִׁאוֹל וְע"כ רַב עָמוּ בַתְּחִלָּה וְהַתְּנַגֵּד לְמוֹרְנוּ הַבַּעֲשׂ"ט הַק' זִיעַ"א שֶׁהוּא נִשְׁמַת דוֹיד הַמֶּלֶךְ כִּדְעוּע עַד שֶׁמֶרְן עָמַל קִשׁוֹת וְזָכָה שְׂרָבִי נַחֲמָן יִשְׁלִים עָמוּ בַּזֵּה וּבַבֵּא.

"עַד מַתִּי קֶץ הַפְּלָאוֹת" (דניאל יב ו-ז):

"וַיִּאֶמֶר לְאִישׁ לְבוּשׁ הַבְּדִים אֲשֶׁר מִפְּעַל לְמִימֵי הַיָּאָר: עַד מַתִּי קֶץ הַפְּלָאוֹת? וְאֲשַׁמַּע אֶת הָאִישׁ לְבוּשׁ הַבְּדִים אֲשֶׁר מִפְּעַל לְמִימֵי הַיָּאָר, וַיֵּרָם יְמִינוֹ וַיִּשְׁמָאֲלוּ אֶל הַשָּׂמַיִם

מִכַּאֲן מִרְמֵז שֶׁתַּפְקִידוֹ כְּתַפְקִיד דְּנִיָּאל הַנְּבִיא הַמְּבַשֵּׁר טוֹבוֹת לְיִשְׂרָאֵל וּמְכִין אוֹתָם לְכַךְ וְכֵן עַל תַּפְקִידוֹ שֶׁל רַבִּי נַחֲמָן קִאֲסוּוֹעֵר בַּחֲנִית הַמֶּלֶךְ אֶדְגֵּרִיאֵל.

"מה שיקרא באחרית הימים" (בראשית מט א-ב):

"ויקרא יעקב אל בניו ויאמר: האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים: הקבצו ושמעו בני יעקב ושמעו אל ישראל אביכם."

מכאן רומז על בחינת יעקב ישראל אבינו שחייב לצוות את בניו ומשפחתו ובני דורו אחריו לפני הסתלקותו.

"פקדת כל האדם יפקד" (במדבר טז כט):

"אם פמות כל האדם ימתון אלה ופקדת כל האדם יפקד עליהם, לא יהיה שלחני".
מכאן רומז שיש בו בחינת משה רבינו.

"חזי מה עמא דבר" (מנחות לה ע"ב):

"אמר: פוק חזי מה עמא דבר" [תרגום ללה"ק: "אמר: צא וראה מה נהגו העם לעשות בנידון"].
ומכאן שלעתים לומדים גם מהויות העולם.

עבודה למעשה

העקרונות הרוחניים של החינוך היהודי ההקשר המשפחתי

כלל א: המשפחה היא נשמה אחת כוללת בעלת ניצוצות רבים והיא בחינת גוף אחד כולל המורכב מאיברים פרטיים.

כלל ב: המשפחה בנויה מתפקידים מרובים למטרה משותפת וכולם חשובים בהתאם למטרה.

כלל ג: ההורים הם המנהיגים והם המורים את דרך הבית עפ"י תורת ה' ולא עפ"י דעות אישיות מתחלפות או מצבי רוח מתחלפים שלהם. בבית בו הנהגת ההורים ברורה ובהירה ויעיבה וטבעית – הילדים יגדלו עם בטחון עצמי. בבית בו הנהגת ההורים מבולבלת ומגומגמת ומשתנה – הילדים יגדלו עם חוסר בטחון ופחדים. ילדים אוהבים בהירות. בהירות היא בריאות ויעיבות עבורם.

כלל ד: הדוגמא האישית של ההורים מהווה חינוך ואין הצהרות והטפות מהוות חינוך.

כלל ה: הורים רגועים ושמחים – ילדים רגועים ושמחים, ולהיפך.

כלל ו: ילדים מקבלים דוגמא של יחס בריא בין כוחות הזכריים ונשיים שבנפשם דרך היחס שבין האב והאם בבית, שהרי כוחות אבא ואמא משפיעים על הכוחות הגבריים והנשיים בנפש ילדיהם.

כלל ז: כפי הקשר והיחס בין האב והאם בבית – כך יראה היחס שבין שאיפותיהם לבין השלמת המציאות וההתמודדות עם המציאות בנפש ילדיהם.

כלל ח: כפי הנהגת האב בבית – כך יירשמו כוחות הזכריים [המשפיעים והשואפים להתקדמות בריאה] בנפש ילדיהם.

כלל ט: כפי הנהגת האם בבית – כך יירשמו כוחות הנשיים [המקבלים והמשלימים ומעניקים עזרה בריאה] בנפש ילדיהם.

כלל י: כפי הזוגיות שבין אבא ואמא בבית – כך הם כוחות הילדים.

כלל יא: כאשר אין ההורים מתואמים ביניהם – היסוד הגברי והיסוד הנשי מנותקים בתוך נפש הילדים פנימה וישפיעו על כל אורחות חייהם ובמיוחד על תפיסת הזוגיות שלהם.

כלל יב: המגמה הכללית למשפחה יהודית היא לגדל הילדים לשמחה ולזריזות כי אינם יכולים לסבול עצבות וכבודות. ילדים בריאים אוהבים בית קליל ושמח עם הרבה עליזות.

כלל יג: חינוך לאהבת ה', לאהבת התורה, לאהבת ישראל – כאשר ההורים מגלים זאת בפועל בביתם בהנהגתם.

כלל יד: ילדים אינם מסוגלים לסבול הורים לחוצים ומתלוננים לאורך זמן ממושך מדי. כל מקום שיש בו עצבות וכבודות – הילדים בורחים ממנו.

כלל טו: הוא הכלל: אב ואם שמחים רגועים וזריזים – הילדים שמחים רגועים וזריזים. אב ואם עצובים עצבנים ובעלי כבודות הנפש והגוף – גם הילדים כן ח"ו עד שיברחו וינעלו מזאת, ויבחרו בחיים בריאים וטובים.

כלל טז: כאשר הילדים מרגישים ששופטים אותם לרעה למשך זמן ממושך – רגש זה הורס ח"ו את אהבת ה' שלהם. וכאשר מרגישים כי דורשים מהם ומעודדים אותם ומאמינים בהם – זה בונה ומגדיל להם את אהבת ה' בלבם ואת הקשר הבריא עם השי"ת.

כלל יז: כאשר רואים הילדים כי אבא ואמא אוהבים ומכבדים אחד את השני ומחליטים החלטות ביחד – נתפס אצלם כי הבורא יתברך והבריאה מחוברים ומסתדרים באופן טבעי ועובדים יחד, ואז תפיסת ההשגחה טבעית עבורם ואין אצלם סתירות בין רוחניות וגשמיות כי אבא שבשמים ואמא שבארץ מסתדרים ותואמים.

כלל יח: אהבה אבהית: תמיכה להתקדמות מתוך אמונה ועידוד. אהבה אימהית: לא תלויה בדבר ומקבלת בלא תנאים.

כלל יט: כוחות של בטחון עצמי מקבלים הילדים מדמות האב והוא היחס שלהם לאבינו שבשמים כי אז נתפס אצלם שיש קברניט לספינת חייהם ותכלית ומתווה דרך אל התכלית. את תפיסת הסדר החיוני בעולם וחוקיו מקבלים הילדים מדמות האם והיא היחס שלהם לתורת ה' במציאות ולהשגחתו הטובה עלינו.

כלל כ: הפרעות התנהגות בילדים נוצרות לרוב כאשר חסר האיזון הבריא בין אהבה אבהית לאהבה אימהית.

כלל כא: משפחה שיש בה איזון בין שני יסודות אלה, כח גברי בריא וכח נשי בריא, נתונה וקבלה, התקדמות והשלמה – מעמידה לרוב ילדים בריאים.

כלל כב: מה שיוצקים ההורים בילדים – היא ההשקיה לנפשותיהם לכל החיים. והבחירה כיצד לפעול עם קניינים אלה בידם היא.

כלל כג: עיקר העיקרים של חינוך ישראל: לחנך ילדי ישראל לתענוג מקדושה ורוחניות, ולהנאה מקושי, ולעצמאות הבחירה, ולהתמודדות באמונה ושמחה כטוב ה' עליהם בתורתו.

כלל כד: המגמה: חינוך לעבודת ה' בשמחה, לתענוג דקדושה, להנאה מקושי, ולהתמודדות באמונה. אנחנו מאמינים בילדינו ובבחירתם.

משפטי מפתח

"הבית הוא הגוף הרוחני הכללי של המשפחה
ובתוכו נשמה אחד המרכבת מאבא ואמא ובנים ובנות"
"הדבור בתוך הבית הוא האור והרוח הקושר את כלם לנשמה אחת"

[א] "ביעת שיתפרסם למודך ויתגלה בעולם

[ב] ויפוצו מעינותיך חוצה מה שלמדתי אותך והשגת

[ג] ויוכלו גם המה לעשות יחודים ועליות כמוך

[ד] ואז יכלו כל הקלפות

[ה] ויהיה עת רצון וישועה":

אוצר כתבי הבעל שם טוב
ת.ד. 53433 ירושלים מיקוד 91355
טל: 02-9923155 פקס: 02-9923170
WWW.BSHEMTOV.COM
BSHEMTOV.MAIL@GMAIL.COM